XXVI. évfolyam. Veszprém, 1918. március 24. 12. szám.

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanitóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendő

A nőnevelés reformja.

Ha azt akarjuk, hogy a nők is résztvehessenek az emberiség nagy kulturfeladatainak megoldásában, hogy ők is beléphessenek az általános társadalmi munkakörbe s belevihessék a társadalmi életbe is az ő speciális női tulajdonságaikat: lelkiéletük gazdagságát, mélységét, finomságát, idealizmusát, az önfeláldozó, áldozatkész szeretetet, a minden szép és nemes iránt tanusitott fogékonyságot, mint a gyengéd női lélek legszebb virágait, akkor át kell reformálni az egész nőnevelést.

Legelőször is azt a téves nézetet kell eloszlatni, hogy a leányok nagyrésze szégyenl felsőbb iskolába járni, mert ezzel mintegy lemondani látszik a férjhezmenés lehetőségéről. Meg kell érteniök, hogy dédanyáink műveltek voltak, ha hat elemi osztályt kijártak, de a mai műveltségi viszonyok közt már a négy polgárinál magasabb képesitésre nemcsak azoknak van szükségük, akik maguknak önálló exisztenciát, megélhetést akarnak szerezni, de azoknak is akiknek meg van a reménye, hogy férjhez fognak menni.

A nőnevelésnek eddig az volt a főhibája, hogy az ugynevezett „nőies tulajdonságok" fejlesztését tulhajtották s azt hitték, hogy egy háziasszonynak és anyának a nevelésére elég, ha néhány angol vagy francia szót ki tud ejteni, ha izlésesen, fessen tud öltözködni s kedvesen cseveg s bájosan mosolyog. Pedig sokkal helyesebb és a modern idők szellemének megfelelő volna, ha a nőben a fölösleges szentimentalizmus és kedély helyettt ugyanannyi éles értelem, praktikusabb gondolkozásmód, itélőképesség, erő, bátorság, határozottság, egy kis irodalmi, történelmi, orvosi és pedagógiai szakismeret volna és akkor lenne praktikus háziasszony és jó anya, aki gyermekeit is jobban, okosabban tudná nevelni, célravezető módokat tudna kitalálni gyermekei gondozására s akkor nem elkényeztetett majomfikat és cicomázkodó babákat, hanem egészséges, életerős, hazafias, erkölcsös gyermekeket fognak nevelni, amire pedig különösen most lesz szükség, hogy a magyarság nagy vérveszteségét, megfogyatkozott erejét olyan életerős generacióval pótoljuk, mely alkotásainkat megőrizni és továbbfejleszteni tudja.

Ennek a nyomoruságos világnak háziasszonyokra, anyákra van szüksége; szüksége van olyan asszonyokra, aki nem csupán játékszer a férfiak zsibárus asztalán, nem féltett csecsebecse lezárt üvegszekrénybe, nem csipogó madár aranykalitkában, hanem olyan, akit a meggyötört, keserűséges világ epedve vár. Öntudatos, művelt, a háztartás minden ágában jártas, munkás háziasszony kell. Kellenek nemcsak gyermeket szülő, de a gyermekért élni-halni tudó, önfeláldozó, mosolyogva tűrő, melegszivű anyák, akiket a könnyező nemzet sóhajtozva bár, ha a háborura odaadták mindenüket, adjanak a békének gyermeket.

Nem kell az iskolától, a tudástól féltení a a természetes hivatás, a nőiesség elvesztését. Vagy az talán megfelel a női méltóságnak, hogy a divat őrültségeivel tönkretegye szülleit, hogy egymás közt versenyezzenek egy fiatalember meghódításáért? Attól se kell félni, hogyha a nők gazdaságilag függetlenek lesznek, talán bottal kell őket házasságra kényszeriteni. Aki ismeri az emberi természetet és a női lelket az ettől nem fél, mert hiszen a természetnek is megvannak a maga szilárd törvényei, amelyek a legnagyobb szigorusággal követelik érvényesülésüket.

Igazságtalanul és kegyetlenül bántják a nőket, amidőn hosszu hajukat kapcsolatban emlegetik észbeli tehetségükkel, vagy amikor a férj ezzel a válasszal intézi el felesége egyéni véleményét: „Asszony te csak hallgass, ehhez nem értesz!" mert hiszen férfias és nőies agyvelő nincs. Nincs köztük lángész? Ki tudja? Hiszen a lángész nem ugy pottyanik az égből, hanem ugy fejlődik ki kitartó önműveledés által, amelytől a nők eddig meg voltak fosztva. Csak a fejlődés, az önművelődés feltételeit kell megadni felső leányiskolák alapitásával, a a magasabb képzőintézetek és pályák megnyitásával s látni fogjuk az eredményt. S a nők műveltségének emelése, bevonásuk az általános társadalmi munkába jótékony hatással lesz a faj fejlődésére is, mert a gyermek az anya testi és lelki tulajdonságait is örökli. A magasabb műveltség, a munka nem válik hátrányára az anyaságnak se, mert a munkás, izmos földmives nő emberi ereje mellett is lehet époly jó anya, mint a tulságos nőiesnek nevezett uri hölgy, van benne oly mély gyermekszeretet is, mint a gazdag, jómódu nőben, aki dadával, bonnal neveltetí gyermekét.

Helytelen az a kifogás is, hogy a férfiak idegenkednek a „tudós" nőtől, mert a tudományosság nem nőies. Hát csak az affektált szetimentálizmus és a tudatlanság a nőies? A férfiak nem az okos, a tudós, de a „tudálékos" nőtől félnek aki elolvasott néhány Érdekes Ujságot, Divat Szalont vagy ujságtárcát s azt képzeli magáról, hogy a világ minden tudományát már a ridiküljében hordja. Igaz, hogy sok férfinak tetszik a mai állapot, mert hiuságuknak, érdekeiknek kedvez, azért azt akarják, hogy a nő tovább is legyen alázatos, szolgaságig szerény, zabolázza gondolatait, hajlamait, az érvényesülést pedig engedje át a férfinak.

Semmi esetre se akarjuk a nőt „valódi hivatás"-ától elterelni azzal, ha azt sürgetjük, hogy a nő nevelése legyen egyenlő a férfiéval kivéve azon eltéréseket, melyeket a nemi eltérések és funkciók feltételeznek, hogy testi és szellemi erejét teljesen kifejthesse és érvényesithesse s tevékenységének oly területet választhasson, amely vágyainak, hajlamainak és képességeinek megfelel. Igyekezni kell a nőnevelést oly alapra fektetni, amely beillik a mai sulyos viszonyok kereteibe. De a tudományos és közpályára való képzés mellett a leányoknak családi nevelést is kell adni.

Ezt a nehéz kérdést megoldani hivatva volnának a leányközépiskolák. A mi dédanyáink műveltek, voltak, ha megtanultak irni, olvasni és horgolni, de ma már a négyosztályu leánypolgári iskola se ad a nőknek a XX. század magas szinvonalának megfelelő műveltséget ugy, hogy ők saját hibájukon kivül e tekintetben messze hátramaradnak a férfiak mögött. Ma már minden leánypolgárit felsőleányiskolává kellene átalakitani, a melynek felső tagozatában nemcsak a kenyérkereső pályákra adának képesitést, de tárgyai volnának a háztartástan, gazdaságtan, pedagógia, egészségtan, alkotmánytan.

Ugyanezen eszme megvalósitható volna az elemi iskoláknál az alsóbb néposztály számára oly módon, hogy ezen tárgyakat a három évfolyamu ismétlőiskolában ismertetnék a leányokkal szükebb keretek közt. Mert mégis csak fura dolog az, hogy amikor még a bocskorkészitő iparostól is képesitést kivánnak, hogy iparengedélyt kaphasson, akkor a nők minden magasabb képesités nélkül töltik be az élet egyik legfontosabb pozicióját: háziasszonyok és anyák lesznek komoly előkészület nélkül.

A nőnevelés reformjának nagy gondolata vezette Kaposvár intelligens lakosságát, amikor a háboru vérzivatarában is meginditotta az akciót egy felsőbb leányiskola felállitása érdekében. — Minden önérzetes, a mai kor demokratikus szellemét megértő szülőnek fel kell karolni az eszmét, amely felső leányiskolák felállitásával lehetővé akarja tenni, hogy leányaink megszerezhessék a XX. századnak megfelelő általános műveltséget, hogy művelt, okos, modern anyák és háziasszonyok legyenek s képesitést nyerjenek a nagyobb dotációval járó életpályákra is. S ha leányaik önálló megélhetési feltételekkel rendelkeznek, akkor nem kell aggódniok leánygyermekeik jövője és sorsa miatt, hogyan tudunk neki férjet fogni, aki levegye vállaikról a nagy gondot.

Mi férfiak tegyük félre az önzést, féltékenységet és irigységet, a nők vamennyien csatlakozzanak a mozgalomhoz, amely az női méltóságukért és felszabaditásukért folyik. Értsük meg az idők változását és segitsük elő a haladást!

Biczi Gyula.

A helyes uton.

Bizonyos etégtétellel állapitjuk meg, hogy volt némi részünk abban a nagyjelentőségü politikai határozatban, amelyet a vármegye törvényhatósága a mult héten hozott. Attól a naptól fogva, hogy a választójogi javaslat a nyilvánosság elé került, ezeken a lapokon több felszólalás történt, amely a radikális választójog révén fenyegető veszélyre hivta fel a figyelmet. A politika detail kérdéseiben bizonyára vannak ellentétek a vármegye területén létező pártok és irányzatok között aszerint, hogy valamely társadalomi és politikai törekvés milyen osztályból, a társadalom melyik rétegéből indul ki, milyen igényeknek a kielégitését hangsulyozza sokszor öntudatlan, szokszor szükségszerü egyoldalusággal. Ezeket az ellentéteket megszüntetni nem lehet, de nem is szükséges. Amint az elvont gondolkodás terén utat tör magának az a hallgatólagos megállapodással elfogadott tétel, hogy minden valamire való még oly egyoldalu elméletben is van valami, ami igaz, ami érték, ami az emberiség szellemi közkincsének az inventáriumába tartozik; ugy az egyes, az osztály, az állam *exigencidinak:* a politikának a terén minden létező irány bizonyos meglévő vagy tévesen meglévőnek gondolt hiányérzetek kielégitésére törekszik és ennyiben jogosult.

Az ilyen politikai harcban támadunk és védekezünk, ütünk és paizst tartunk a felénk irányitott csapások ellen. De semmiféle politikai harcnak nincs helye olyan kérdésben, amely a nemzet exisztenciáját érinti. Itt csak egyértelműségnek és egycéluságnak lehet helye. Amint ilyen kérdésben szembefordulnánk egymással, az ellentét már több lenne köztünk, mint amilyen ellentéteket a párt élet invoivál, itt az egyik fél azon az árkon kivül találná magát, amely a magyart a magyar ellenségétől elválasztja.

Hogy a viszonyok Veszprémvármegyében idáig nem fajulhatnak, e tekintetben megnyugtató és rendkivüli értékes az állandó választmány és a kormányt támogató pártok álláspontja, amely ugyan határozatba nem ment, de alkalmas arra, hogy gondolkodóba ejtse azokat, akikhez ezek a pártok a legközelebb állnak. A kormánypárti vármegye abban meggyőződésben, hogy a kormány a választójogi javaslaton a szükséges változtatásokat ugyis meg fogja tenni, nem tartja szükségesnek,

hogy ebben a tárgyban felirjanak. Midőn a magunk részéről megállapitjuk, hogy — a kritika és az önálló vélekedés jogának teljes fenntartásával — a legszivesebben ehhez a táborhoz számitjuk magunkat, mégis a magunk részéről a fennebbi álláspontot a felbontó feltétel formájában szövegeznénk meg ilyen formán:

— *Bizunk a kormányban, mig feltehetjük, hogy a kormány a választójogi törvényjavaslaton az u. n. „szükségszerü" változtatásokat szándékozik keresztülvinni.*

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázat. *Heresznye* község róm. kath. iskolához az osztálytanitói állásra 1100 K államsegély és 100 K községtől járó díjazással pályázat hirdettetik. Lakás és kertpótlék cimén 220 korona. Kérvények *Dombay* Sándor plebános cimén *Vizvárra* (Somogy m.) küldendők f. é. *márc. 25-ig.* Iskolaszék.

Háborus segély a tanitóknak. A vallás- és közokt. m. kir. miniszter ur az 1917. évi XV. t.-c. alapján *1917. évi november hó 1-től 1918. évi december hó végéig* terjedő időre 14 havi előleges egyenlő részletekben fizetendő 1400 korona háborus segélyt utalt ki az egyházmegyei r. kath. tanitók részére.

A nagyatádi adóhivatalnál 200.005/1917. szám alatt Sas Mihály, Fehér József bélavári, Kosaras Mihály, bolhási, Szigeti István, Szigetiné Wagner Karolin, Borsfai József, Szamosi Kálmán, Gondos József felsősegesdi, Nagy József, Bossányi Albert, Bossányiné Kulmann Anna, Lengyel Imre babócsai, Mészáros Károly erdőcsokonyai, Frey Jenő alexandrapusztai, Horváth Lajos péterhidai, Andalits Kálmán görgetegi, Márkus Károly, Sárdi Károly háromfai, Márkus Gyula, Horváth György hereszynyei, Sipos György kutasi, Koznik Ferenc kutasi, Nemes János, Buzási Károly lábodi, Pataki Antal, Lellok Lajos mikei, Gáspár Gyula ötvösi, Halm Sándor somogyarácsi, Péger Tivadar, Károly Imre somogyszobi, Rieger Mihály szakácsi, Kiss Gyula, Somogyi Kelemen, Wéhofát Géza Gusztáv, Malmosi Julia taranyi, Lengyel Géza, Giay Frigyes vizvári, Schnich Gizella erdőcsokonyai, r. kath. tanitók.

A szigetvári adóhivatalnál 184890/1917. szám alatt Papszt Ella szuloki r. kath. óvónő.

A nagykanizsai adóhivatalnál 205.328/1917. szám alatt Kávé János, Göndör Gábor balatonmagyaródi, Csonka József, Oszoly Mária felsőrajki, Buzásy László, Mészáros Mihály galamboki, Bálint Dezső, Szigmond Mária, Jung Károly, Major Zoltán hahóti, Nagy József homokkomáromi, Szabady Gyula, Polonyi István kerecsenyi, Wache Adolf, Wache János, Vastagné Pál Viktória kiskomáromi, Horváth Dezső kisradai, Szeidl János, Draskovits Márton, Draskovits Gyula komárvárosi, Szőke Kálmán murakereszturi, Mattos Béla murakereszturkollátszegi, Herovits Erzsébet murakereszturi, Bálint Péter nagyradai Huszárik Győző nagyradai, Markovics János, Vig Sándor Ignác orosztonyi, Landi Ferenc, Landiné Lázár Elvira, Eisenkorb István pacsai, Bukovitsné Etelvári Mária pacsatüttösi, Sárváry István, Czapári Anna pötrétei Jankovits Gyula zalakarosi, Höfler Rajmond, Szép Mária zalamerenyei, Bors Lajos zalaszentjakabi, Varga József zalaujlaki, r. kath. elemi iskolai tanitók.

A sümegi adóhivatalnál 205.330/917. szám alatt Szabó István almásházai, Tamás János, Biczó Károly batyki, Tóth Rudolf, Polonyi Mária bazsi, Makray József, Báthory Lujza bezerédi, Babics Vilmos bodorfai, Gosztonyi József, Gosztonyi Janka csáfordi, Sárváry József, Kiss Mária dabronczi, Szekeres Sándor dötki, Nagy Ferenc, Melbek Irén zalagógánfai, özv. Pölteiné Gyarmati Anna gyepükajáni, Lehóczky Béla hosztóti, Pallós János kallósi, Gaál Péter, Gaálné Szalaváry Karolin káptalanfai, Beke Mihály, Molnár Anna kehidai, Virágh Sándor, Vértessy Margit kisszentgróti, Druzsbaczky Ferenc kisvásárhelyi, Gorsanek Emil nagygörbői, Rutka Pál nemeshanyi, Csukly Sándor, Fehér Márton nyirádi, Döbrössy Endre, Horváth Lajos óhidai, Boda Béla rigácsi, Szőke Ferenc tinyei Cserny Béla, Hajdu Mária sümegcsehi, Szatmáry Zsigmond sümegprágai, Kertai Viktória szalapai, Szentgyörgyi József szentimrefalvai, Heinrich Károly szőczi, Mészáros Sándor, Dezsényi Anna tekenyei, Horváth János, Kendl Vilma, Császár Lajos, Szabó Lenke türjei, Varga Miklós tüskeszentpéteri, Roch Győző, Németh Péter ukki, Belkényi Imre, Podor Kálmán vindornyaszőllősi, Boldizsár Sándor, Welowszky Ernő zalabéri, Sterlik Gyula, Nagy Margit zalagyömörői, Hajdu István zalaszegvári, Várhalmy Antal, Pintér Lujza zalaszentlászlói, Pozsogár Gyula, Mészáros László zalavégi, Farády József és Nagy Teréz udvarnoki r. kath. elemi iskolai tanitók.

Még mindig pazarolják a vizet! A közönség többszöri figyelmeztetés dacára is állandóan nagy mértékben pazarolja a vizet s nem tartja be azon tilalmat, hogy este 9 óra után vizet venni a csapokból nem szabad. Dr. *Hováth* Béla h.-polgármester, mielőtt erősebb rendszabályokhoz nyulna, ujra felszólitja a város közönségét, hogy saját jól felfogott érdekében a házi főelzáró szelepeket *este 9 órakor zárja fel.* Aki ezt elmulasztja, azt a rendőrség az alkalmazható legmagasabb pénzbirsággal fogja sujtani.

Szövetkezeti zászlóbontás.

Méltán zászlóbontásnak nevezhetjük azt az értekezletet, amelyet a Magyar Gazdaszövetség a Veszprémvármegyei Gazdaszövetséggel karöltve e hó 20-án tartott a vármegyeháza kistermében. Maga a *szövetkezeti eszme* tartotta ott programmbeszédét s e programmot magáévá tette vármegyénknek egész gazdatársadalma.

Magyar Károly dr., a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke megnyitván a gyülést, örömmel konstatálja, hogy noha a devecseri és pápai járásbeli gazdaközönség az e napon folyó rekviráló értekezletek miatt csak igen korlátolt számban jelenhetett meg: a többi járásból, névszerint a zirciből, annál nagyobb a megjelent érdeklődők száma. Üdvözli a megjelenteket s átadja a szót a Magyar Gazdaszövetség titkárának, dr. *Czettler* Jenőnek.

Dr. Czettlert nem kell fölfödöznünk, nem kell bemutatnunk olvasóinknak. Benne két kiváló energia egyesül a megyei gazdák ügyének javára: a kiváló szaktudás és a fáradhatatlan agitátori tevékenység. Szaktudása a tekintélyek sorába emeli őt, agitátori buzgóságának az egész ország máris sok termékeny eszmét és sok áldásos intézményt köszönhet.

És mikor ez a Mirabeau-fejü ember az előadói asztalhoz áll, nem tudjuk, mi is köt le bennünket jobban: a tartalom-e, mely a szinte kézzelfogható igazságoknak sorozata, vagy a forma-e, mely tömör, mint az acél, átlátszó, mint a kristály.

Előadásában kiindult abból az óriási teherből, amelyet a nagy világháboru az egész nemzetre rótt. Ennek megvilágitására csak azt emliti meg, hogy az a két milliárdnyi összeg, amelybe békeidőn az egész magyar államháztartás került, a háboru után csak arra lesz elegendő, hogy a államadósság tőketörlesztését és kamatait födözzük. Másképpen e nagy terhet összeroppanás veszedelme nélkül el nem birjuk, mint a *gazdasági többtermelés* segitségével.

De mit tehet az egyes gazda, kivált a kisgazda, a többtermelés terén? Amig magára marad, nem jut tul a meddő, kedvet szegő kisérleteken, meg hogy egyesült erővel mit lehet elérni, mutatja a Hangya és a Mezőgazdák Szövetkezetének példája. Hisz, hogy a gazdák egyáltalán vásárolhatnak még valamit, jóformán e két szervnek köszönhetik.

A többtermelés megköveteli, hogy a szemtermelést összekössük az állattenyésztéssel. Ez utóbbi pedig elválaszthatatlan a *tenyészállatok* kiválasztásának kérdésétől. Ennek gyakorlati keresztülvitele hozza létre aztán a szarvasmarhák tenyésztésével kapcsolatos *tejellenőrző* és tejértékesitő szövetkezeteket, a sertéstenyésztésben a hus- és zsirsertések keresztezését (Lincolnschire × mangalica = Lincolnica): mindemez életbevágó ujitásokat mikép ejthetné meg az egyedülálló gazda?

A *kertészet* kérdése, és pedig mind a konyhakert, mind pedig az u. n. szántóföldi kertészkedés — főleg az *értékesités* szempontjából — csakis egyesült erővel, szövetkezeti alapon oldható meg sikeresen.

Épp az *értékesités* föladata követeli meg a *szállitási eszközöknek*, az utaknak és járóműveknek gyarapitását. (Mezei kisvasut, teherautomobilszövetség stb.) Ezekből a háboru sokat lekötött, sokat ujonnan teremtett elő. Ezek a forgalmi eszközök nagy számban föl fognak szabadulni. Mozduljunk meg tehát, hogy el ne késsünk, amidőn ezek kiosztásra kerülnek. De mit tehet itt az egyes ember? Itt is csak a szövetkezeti erő vezet diadalra.

A háboru után sok munkás kéz fog végleg hiányozni, sok pedig megrokkan. Ezeknek pótlására a villamos erőt, ennek előteremtésére a vizi erőt kell járomba fognunk. (A „villanyos béres", amelyik répát, szecskát vág, triőröz, fát hasogat, világit stb., sőt vasalni segit a háziasszonynak). A villanyos erőnek mind előteremtéséhez, mind kihasználásához egyesült erő szükséges.

A Vármegyei Gazdasági Egyesület — ugymond az illusztris előadó, telve van jóakarattal és szakértelemmel, a Magyar Gazdaszövetség pedig e kérdések megoldásában a legnagyobb jóakarattal fogja támogatni a hozzája fordulókat.

Az előadót percekig tapsolta a hallgatóság, melyet teljesen magával ragadott.

Dr. *Serbán* Iván helyett, ki nem jelenhetett meg, a *mezőgazdasági áruszövetkezetek* megalkotásának szükségéről *Holitscher* Károly, a Vm. G. E. alelnök tartott lendületes ismertető és buzdító előadást. Ennek első része valóságos parenézis volt a gazdákhoz, kiken oly sok és igazságtalan sérelem esett e háborus világban, s kik a háboru után is még kénytelenek lesznek a létért küzdeni.

Megrázóknak szánta szavait és meg is markolta velük hallgatóinak lelkét.

Előadásának második részében fejtegette az *áruszövetkezet* szükséges és hasznos voltát mind a beszerzésnek, mind az eladásnak szempontjából.

Inditványára kimondja az elnök az értekezlet ama határozatát, hogy a veszprémmegyei gazdák áruszövetkezetét egyszázezer korona alaptőkével és (*Kenessey* István tag inditványára) 50 korona részvényösszeggel megalapitja, s az előmunkálatok végzésével az egyesület elnökségét megbizza.

Sebestyén József fölszólalására Holitscher alelnök megjegyzi, hogy a Hangya és a Mezőgazdák Szövetkezete a gazdatársadalomnak együttműködő és nem konkurrens szerve. *Makkay* Zoltán kevesli az alaptőkét, mire az elnök és alelnök szolgál fölvilágositással, hogy azért szövetkezet és nem részvénytársaság, hogy alaptőkéje minden uj tag járulékával emelhető legyen.

Klein Oszkár tag kértére dr. Czettler Jenő és Holitsher Károly kilátásba helyezték, hogy május elején Pápán is hasonló előadást tartanak.

(Dr. M. F.)

Jaj de félnek!

A megfigyelő a közel napokban a radikális, szabadkőműves féltékenységnek feltünő megnyilatkozásait szemlélhette.

A központi keresztény sajtóvállalat óriási sikerének viharszárnya csapkodja a nemzetközi és szabadkőműves tábor titkos csalitjait. A hangyabolyban nyüzsgés, a fészkekben riadt, zajos ébredés s mint a veszélyt sejtő ördaru kiáltása: közgyüléseken, testületekben, hirlapokban felhangzik a riasztó jeladás.

Kezdte Bihari Mór a főváros közgyülésén tiltakozással. Három pontos szivére vette nagyon, de nagyon, hogy a hitoktatók a vallástani órákon lelkesitették növendékeiket s ezek révén szülőiket a keresztény sajtó támogatására.

Más sem kellett az óh nép nemzetközi és demokrata főpártfogójának, a Népszavának. Elő azt a régi ütőkártyát: a vallástant s a papot ki kell tiltani az iskolából!

S nem hiába, hogy a telepátia rokonlelkek titokzatos figyelmeztetője, a Népszava világrengető parancsszavát azonnal elkapta egyik fővárosi kereskedelmi iskolai tanár s inditványt tett, hogy ezekből az iskolákból a vallástanitást kikapcsolják s helyette az *összes népek* és *vallások* erkölcsi igazságait egybefoglaló, *nemzet- és felekezetfeletti társadalmi erkölcstan* tanitandó.

A *Világ* sem maradt el az ijedelmes táborfiak verbungozásától. Tiltakozik, hogy a főváros templomaiban keresztény tömörülésre, sajtótámogatásra buzditsanak. És ha ez a jászias felkiáltás nem remegtetné meg Siont, akkor jaj neki, mert „mi is (t. i. Világék) kénytelenek leszünk *a belső békességet felboritó* törekvések megakadályozására ugyanazokhoz az eszközökhöz fordulni, amelyet Bangha páter és tábora használ" . . .

Ime, t. olvasó, néhány csemegepéldány a nemzetköziek, radikális demokraták, szabadkőművesek gyümölcsös kertjéből. Nem uj dolgok, nem ujszületett igék ezek. Közismertek, ezerszer megcáfolva, a való igazság erejétől felboritva. De mindannyiszor előkerülnek, közkeletüek, érdekesek, valahányszor a társadalom figyelme a radikális csoportok nemzetrontó irányzata felé irányul s megbotránkozott érzésével lesujtani készül a keresztény és nemzeti eszmék, erkölcsök esküdött ellenfeleire. Ilyenkor ezt a figyelmet megkisérlik megosztani, félre terelni demokratikus, liberális mázzal diszitett reformeszmék felvetésével. Ugy tesznek, mint az ügyes tolvajok. Koncot vetnek, belül mérgezettet a hüséges házőrzőnek, hogy ösztönös falánkságát megejtsék s az alatt, amig a koncon rágódik, vagy amikor elpusztult, zavartalanul puszztithassanak féltett kincsekben.

Akárhányszor sikerült ez a koncvetés, ez a modern szellemi gerelydobás. Az ember ösztönös mohósága az uj, az érdekes után — megvesszte-

getve a gondolatszabadság, a liberalizmus, a demokrácia, a progressziv eszmék, a haladás csillámló jelszavaitól, — kapva-kapott a koncon, nem ismerve, nem is kutatva az akárhányszor mérgezett belső tartalmát. Most már ennek a megtévesztő, csalafintás harci módszernek kevesen ülnek fel. Az igazságkeresés vágya a szivekben epedez, a mélybe látó okosság, a boncoló meglátás szeme kinyilik. Már szociálista szónok is hangoztatta hivatalos gyülésen, hogy a „szociálisták nem azonosodnak a bolsevikiekkel, nem folytatnak kalandorpolitikát, nem vívnak osztályharcot, hanem csak a meglévő társadalmi keretek között dolgoznak a munkásság társadalmi és anyagi jobbléttéért."

Még csak valamivel több belátás a mai tapasztalások utján, bensőbb elméledés az igazi életcélok nemes tartalmában, még egy lépés az igazság bátor megvallása felé: s a munkásság társadalmi és anyagi célja mellé odakerül a nemzeti s az erkölcsi cél is. És ekkor elsötétül a radikális demokrataság világító oszlopa, a felkelő uj nap ragyogása még inkább rávilágit a vezető egyének, blokkok üzleti érdekeire s üzelmeire. S ez a felkelő uj nap a megizmosodott, az igazság erejével és bátorságával felvértezett keresztény sajtó lesz.

Jaj de félnek tőle már is. A keresztény társadalom fogjon össze s lélekerősséggel akarja, hogy lelkes támogatása mellett az uj sajtómozgalom ne csak félemliteni tudjon, hanem tudjon erős, védő szervezeteket alkotni s a nemzetietlen, hitetlen világnézet leálcázott világa helyett a keresztény demokrácia elvein boldogitó jövendőt teremteni.

Államositás — hitvallásos iskolák. A közeli napok eseményei közül beszédkolosszusok emelkednek ki. Mindegyik beszéd egyéniséget, meggyőződést, világnézetet s politikai hitvallást jellemzett. Az igazságügyminiszter nagy beszédéből, mely a saját választójogi javaslatának volt védő ügyvéde, — hogy csak a beszéd kultur vagy tanügypolitikai részre vonatkoztassunk, — kiemelkedett a teljes közoktatásügy államositásának helyeslése. Erre az *egyéni* meggyőződésre válaszolt gróf *Tisza* István ugyanazon a helyen s ugyanerre tért ki a biboros hercegprimás hatalmas megnyitóbeszédében a Szt-István-Társulat közgyülésén. Tisza István nem osztja teljes mértékben Vázsonyi államositó politikáját. Öt aggasztja a francia példa, mely egyik hires folyóiratból: a Revue des deux Mondes-ból valóságos vészkiáltást hallatott az oktatás államositása ellen. Előkelő iró bizonyitotta, hogy az államositás nem a nemzeti megerősödésnek, hanem az anarkiának, az államellenes törekvéseknek, az antimilitarizmusnak gárdáját növelte. Tisza nagy fontosságot tulajdonit az iskola *vallás-erkölcsös jellegének* s ehez a meggyőződéses nyilatkozathoz csatlakozik az esztergomi biborosérsek is, amikor nyiltan hirdeti, hogy „a magyar állam az általános államositással saját ellenségeinek tenne legnagyobb szolgálatot. Az államositás megszünteti az iskolák nemes versenyét s nemcsak az iskola nivója szállna alá, hanem az ellenségnek csak azt az *egy* várat kellene megvivnia. Ott állitsanak fel állami iskolát, ahol nincs *jó* és *hazafias* iskola." A hitvallásos iskolák védelmében ez a két beszéd hatalmas accentussal csendült meg. Messzehangzott s azokat is megrázhatta, akik az iskolában se papot, se vallást nem akarnak megtűrni. Ilyen szemet felnyitó nyilatkozatok azonban nem hangzanak hiába. Lesz majd hatásuk s eredményben sikerük is. — És még egyet! Tisza István gróf emlitett beszédében kiemelte a kath. felekezeti népiskolák *nemzeti misszióját*. Tapasztalattal állitja, hogy főképen tót- és németlakta vidéken mutathatnak az iskolák ilyen magyarositó, hazafias eredményekre. Ime, ujabb bizonyiték, hogy a kath. iskolák nemzetiségi vidékeken is a magyar állami és nemzeti eszme erősitői, éltetői. Ujabb bizonyiték, hogy a kath. vallás, bár nincs kötve országhatárokhoz, mert általános, világterjedelmű, — vagy mint a radikálisok hirdetik: nemzetközi — mégis fentartja, megőrzi hiveinek faji jellemvonásait, nemzeti törekvéseit s államszervezeti biztositékait. Amikor a *magyar* szociáldemokraták a nemzetköziség egyedüli világboldogitó üdvét hirdetik, — az egész világ katholikusait eggyéfoglaló világegyház megőrző, együtt érző, érte élő szeretettel őrzi, gondozza, erősiti minden népének nemzeti és állami érdekeit. Igy lesz hazánkkal is, melyet keresztvizre tartott, férfiasodni, ezer éven át küzdeni tanitott, szenvedéseiben bátorított s amelynek a jövendőben is hűséges éden anyja marad . . .

HIREK.

Adományok a kisszemináriumnak.

A veszprémi kisszemináriumra az elmult héten a következő adományok folytak be:

Egy kanonok 16.000 korona, tihanyi szentbenedekrendi apátság 1500 korona, zalavári szentbenedekrendi apátság 1500 korona, Bors László igali káplán 60 korona, bakonyjákói hivek 150 korona, farkasgyepüi hivek 100 korona.

— **Nagyheti szertartások a székesegyházban.** *Nagyszerdán* délután 3 órakor gyászzsolozsma Jeremiás siralmaival.

Nagycsütörtökön délelőtt 8 órakor szentmise a papság és hivők közös áldozásával. Olajszentelés. A szentmise után lábmosás. Akik a közös áldozásban résztvesznek, teljes bucsut nyernek. A felsorolt funkciókat *Rott* Nándor dr. megyéspüspök végzi. — *Délután* 3 órakor gyászzsolozsma Jeremiás siralmaival.

Nagypénteken délelőtt 9 órakor csonkamise, melynek szertartását *Rott* Nándor dr. megyéspüspök végzi. Utána *Wéber* Pál dr. püsp. magántitkár szentbeszédet mond. — *Délután* fél háromkor szentbeszéd. Utána gyászzsolozsma Jeremiás siralmaival.

Nagyszombaton reggel 7 órakor tüz-, husvéti gyertya- és keresztkut-szentelés, *9 órakor* szentmise. — *Este félhétkor* a feltámadási szertartás kezdete, 7 órakor a feltámadási körmenet, melyet *Rott* Nándor dr. megyéspüspök vezet.

Husvét vasárnapján délelőtt *9 órakor* szentmise és szentbeszéd. Mindkettőt *Rott* Nándor dr. megyéspüspök mondja. A szentmise után teljes bucsuval egybekötött pápai áldást oszt. — Délután *félháromkor* szentbeszéd, melyet a rendes vecsernye követ.

— **Dr. Vass József konferenciái.** Ma vasárnap délután 6 órakor kezdődik az a beszédsorozat, melyet dr. *Vass* József tart kath. intelligens férfiak részére a püspöki palota disztermében. Dr. Vass Józsefet nem kell külön bemutatnunk olvasóinknak. Országos szereplése ismertté tették nevét. Az országos kath. naggyüléseken remek magyar előadásával, temperamentumos hanglejtésével, a logika szigoru következtetésével, tudásának pazar gazdagságával szokta hallgatóságát magával ragadni. Székesfehérvár, Szombathely, Pécs, Szeged, Arad, Brassó, Csongrád és hazánk sok más városának intelligenciája, elsősorban Budapest közönsége jól ismeri őt. A megyéspüspök figyelmességében, hogy őt hivta meg városunkba, ujabb jelét adta Veszprém iránt érzett nagyrabecsülésének és szeretetének. Ennek kifejezését látjuk abban is, hogy saját palotájának disztermét engedte át a háromnapos előadásra, miután az intézetek és egyesületek helyiségeit a katonaság foglalta le. A plébániahivatal külön névre szóló meghivókat is kibocsátott. Ha valaki véletlen folytán meghivót nem kapott volna, ezuton is meghivja a Plébániahivatal.

— **Az Oltáregylet lelkigyakorlatai** e hét utolsó napjaiban folytak le *Strommer* Viktorin panonhalmi főiskolai bencéstanár vezetése mellett. A hölgyek nagy érdeklődéssel hallgatták a közvetlen hangon tartott előadásokat s minden alkalommal egészen megtöltötték az angolkisasszonyok intézetének nagytermét. A lelkigyakorlatok folyamán dr. *Rott* Nándor megyéspüspök tartotta az egyik beszédet, szólván az urnőkhöz az erős lelkű nőről s résztvett a gyóntatásban is. — A lelkigyakorlatok idején *Jankovich-Bésán* Endréné grófné az egyesület elnöknője a megyéspüspök vendégeként városunkban időzött.

— **A főrendiház uj tagja.** *Németh* István, a dunántuli ref. egyházkerület püspöke meghivást kapott a főrendiházba. Az uj főrendet igen sokan üdvözölték.

— **Főispánunk látogatása.** Dr. *Rainprecht* Antal főispán e héten felülvizsgálta a balatonszabadi szanatóriumot. — A főispán elismeréssel nyilatkozott a 225 ágyas nagy szanatórium vezetéséről s a tapasztalt rendről. A felvett kisdedek nagyobb részt hadiárvák, de vannak közöttük rokkantak, fogságban levők beteg gyermekei is. A kezelés, ellatás díjtalan s igy nem csoda, ha maga a főispán is csodálkozott, hogy még mindig vannak üres ágyak a szanatóriumban. Pedig a kisérők oda- s visszautazása is díjtalan.

— **Adomány.** A veszprémi takarékpénztártól kapott a veszprémi Szépitőegylet 22 K-t, melyért az elnökség hálás köszönetet mond.

— **Nemeslelkű adomány.** Gróf *Jankovich-Bésán* Endréné urnő őméltósága a Keresztény Tisztviselőnők Veszprémi Egyesülete céljaira 100 koronát volt kegyes adományozni, mely nagylelkű adományért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület vezetősége.

— **Tanfelügyelőnk betegsége.** Miként részvéttel értesülünk *Vértesy* Gyula dr. kir. tanfelügyelő hetek óta sulyos betegen fekszik. A hivatalt ez idő szerint *Göndör* Ferenc kir. s. tanfelügyelő vezeti.

— **Községi számadások vizsgálata.** A vármegye törvényhatósági bizottsága a községek számadásának megvizsgálására bizottsági elnököket küldött ki. A közeli községekben elnököknek: Gyulaffirátóton és Nemesvámoson *Benkő* Károly dr.; Hajmáskéren és Solyban *Haidekker* László; Nagyvázsonyban és Várpalotán dr. *Óvári* Ferenc; Herenden *Zöld* István; Márkón *Kőszeghy* József dr.; Ősiben *Schmidt* Lajos; Szentgálon *Cseresnyés* József dr.; Balatonalmádiban *Csomasz* Gyula; Szentkirályszabadján és Vörösberényben *Gyöngyösi* Imre; Veszprémfájszon *Schmidt* Antal.

— **Köszönet.** Egy névtelen jótevő márc. 20. postával 50 koronát küldött a sz. Vince Egylet szegényei között leendő kiosztásra. A beküldött összeg kézhezvételét — Isten bőséges áldását kérve a nemes szivű adakozóra — ez uton nyugtázza a sz. Vince-egylet vezetősége.

— **A székesegyházi káptalan az árvákért.** A veszprémi székesegyházi káptalan a tulajdonát képező Dávidikumban elhelyezett árva növendékek iránt nemesszivűségének ujabb tanujelét adta. Az árva növendékek ruháztatási és tanittatási költségeinek fedezésére, az alapitvány kamatainak elégtelenségét pótlandó, a folyó évre saját urodalmi főpénztárából 14,337 koronát kiutalványozott. Az árvák Atyja legyen a nagyérdemü székesegyházi káptalan jutalmazója.

— **Anya- és csecsemővédelem.** *Cseresnyés* József dr. az állami gyermekmenhely igazgatófőorvosa március 18., 19., 20-án az angolkisasszonyok intézetében a tanitónőképzőintézet és a női kereskedelmi szaktanfolyam növendékei számára tartalmas és gyakorlati előadásokat tartott az anya- és csecsemővédelemről. Az előadásokat befejezte a gyermekmenhelynek megtátogatása és a hallott igazságoknak szemlélése. Az intézet igazgatósága e helyen is köszönetet mond dr. Cseresnyés József igazgató-főorvos urnak lelkes munkájáért.

— **Hadnagyi kinevezés.** A király *Leitner* István II. tábori vadászzászlóst, a hadi-, kisezüst- és bronzérem és Károly-kereszt tulajdonosát, ugyanezen tábori zászlóalj hadnagyává kinevezte.

— **Tisztviselők kertészkedése.** A tisztviselők kertészkedő csoportjának gazdája a beosztást elvégezte. A látképet Nagy Lajos csoport pénztárosnál betekinthetik. Az ujonnan felvett tagok külön értesitést kapnak és felhivást a járandóságok befizetésére. Azok a tagok, akiknek a kádárta—litéri-ut közötti területen volt mult évben a földjük s a kukoricaszár árát még nem kapták meg folyó hó 24-én vasárnap d. e. 11 órakor a Gazdasági Egyesület helyiségében jelenjenek meg megbeszélésre. Ugyanakkor a gazda közli a már megérkezett magvakra vonatkozó intézkedéseit. Tisztviselők, díjnokok és hivatalszolgák, akiknek van berakandó területük (kert, szántóföld stb.) folyó hó 25-én, délig fizessenek be fejenkint 20 kor.-t Nagy Lajos csoportpénztárosnál, melynek ellenében 50 kgr. burgonya vetőgumót fognak kapni, amely néhány héten belül megérkezik. Összesen 200 ilyen egyén fog rakó gumót kapni. A dr. Óvári-féle bérleten kertészkedők ezen rakó gumóra nézve szintén tagokul tekintetnek s a palánta feleslegből is elsősorban részesülnek. A gazdához beérkezett panaszok megbeszélésére a gazda felkéri a tagokat, hogy f. hó 24-én d. e. 11 órakor a Gazd. Egyesület helyiségében megjelenni sziveskedjenek.

— **Áthelyezik a közélelmezési hivatalt.** A városi közélelmezési hivatalt az ünnepek után áthelyezik a jeruzsálemhegyi ovodába. Azt a három ügyosztályt állitják fel, amiről már irtunk. Az ügyosztályok élén vezetők állanak s végeztetik a jegykiadást. A közélelmezésnek külön felügyelője is lesz, ugyhalljuk, *Boross* Andor személyében, aki hivatalos órák alatt a panaszokat is meghallgatja s orvosolja. A nyolc tagból álló élelmezési bizottságot a legközelebbi városi közgyülés választja meg. A bizottságban képviselve lesznek az iparosok, kereskedők s fogyasztók. Dr. *Horváth* Béla v. főjegyző, a közélelmezés feje, elkészitette az ügyrendet. A fogyasztókra vonatkozó részét fali hirdetésben közszétszik.

— **Beszerzési csoportból.** A közélelmezési miniszter rendelete alapján a fogyasztési cikkeket egy összegben kell kiszolgáltatni a tisztviselőcsoportnak. Az elnökség most akképen intézkedett, hogy a tisztviselők cukorilletményét is külön utalják ki. Évégből a tisztviselők családtagjait összeirták. — A beszerzési csoport paprikát kapott. Öt dkgos fejkvótával osztják ki. — Aszalt szilvát is kapott a tisztviselőcsoport. Kgja 3 K 50 f. — A csoport ellátatlan tagjai között több mázsa zsirt osztanak ki. Azok, akik az előző kiosztásnál részesedtek, most nem kapnak. — A tisztviselők kertföldjeit kimérték s kiosztották.

— **Uj részvénytársaság.** A fűszer- és lisztkereskedők az élelmiszerek és más közszükségleti cikkek könnyebb beszerezhetése céljából, hogy igy a kereskedők és közvetve a fogyasztók is olcsóbb és megfelelő árukat kapjanak, Veszprémben 200.000 korona alaptőkével, a „Veszprémi kereskedők bevásárlási r.-társaságá"-t alapitják. Az alapitási munkálatok most vannak folyamatban. A részvénytársaság a központositott és a város által beszerzett áruk szétosztását is óhajtja eszközölni s egyuttal a város támogatásával többféle ily cikkeknek beszerzését is reméli. Az alapitásban résztvesznek Keim Adolf, Reininger Dezső, Bokrossy Ferenc, Szemerey János, Politzer Miksa, Szabó Bakos János, Róthauser Jenő, Schönfeld Mór, Stoll Miklós, Csekő Béla, Szántó Ignác, Punka Ferenc, Eiselt József, Lőwi Jakab és Schvarcz Ignác. Az érdeklődőknek ugy ők, mint dr. *Puskás* István ügyvéd felvilágositást nyujtanak.

— **Adomány.** A veszprémi áll. polgári fiuiskola segélyegylete javára a Veszprémi Takarékpénztár 50, a Veszprémmegyei Takarékpénztár 40 koronát adományozott. Fogadja mindkét intézet a tanári testület hálás köszönetét a segélyre szoruló szegény tanulók nevében.

— **Petőfi iskolatársai.** A Komáromi Ujság érdekes régi nyomtatvány szövegét közölte. „A pápai református főiskola személyzete az 184½ iskolai év' nyári' s nyárutó' 23-ig. tartatott körvizsgálatainak alkalmával" — cimü kis füzet szövegét. Magában foglalja az akkori tanulók névsorát is a I. évesektől a VII. évesekig. Petőfi Sándor, ekkor még *Petrovics* Sándor I. éves volt. Veszprémből iskolatársa volt Pap Dénes, Török János. Ugyanekkor Veszprémből II. évesek voltak Csák Gábor, Soós Lajos. III. éves Kis Dávid. IV. éves Zákói Samu. A tizenhat éves *Jókai* Móric ugyanekkor II. éves tanuló volt.

— **A főispáni jótékonyalap.** A főispán által gyüjtött jótékonyalapra legujabban a 2361—2470. sz. nyugták szerint befolyt 9410 K 62 f. Az idei gyüjtés összege 97.543 K 50 f. Nagyobb összeget adtak: Gróf Wállis Gyuláné Pápakovácsi és Veszprémi Székeskáptalan 2000—2000 K, gróf Festetics Pál Dég 1000 K, Szily Gyula Szentkirályszabadja, Pápavárosi és vidéki takarékpénztár, dr. Magyar Károly Kiskamond, Krausz Ferenc Kerékteleki és Töpler Károly Károlyháza-puszta 200—200 K, Filó József Balatonkenese, Tóth József Borsosgyőr, Töltl János Ajkarendek, Kajdi Lajos Szentgál, Ráczkevi Lajosné Papkeszi, Kálmán Imre Mezőszentgyörgy, Rosenthal Lajos Mezőszentgyörgy, Mester József Borsosgyőr, Heller József Pápa és Spitzer Jakab Kisacsád 100—100 K, Havas Ernő Pápa 150 K.

— **A vak katonáknak.** A veszprémi állami polgári fiuiskola III. és II. A) osztályának több tanulója a veszprémi vak katonák javára 11 K-t adományozott. E helyütt is köszönet illeti az adakozó jószivü tanulókat. Az összeget a városi pénztárba befizette a polgári iskola igazgatója.

— **Vármegyei Gazdák Hadsegélyző Bizottságának értekezlete.** Dr. *Magyar* Károly orsz. képviselő március 20-ra értekezletre hivta a vármegyei gazdák hadsegélyző bizottságának tagjait. Az értekezleten dr. Magyar Károly, a bizottság elnöke ismertette a mult évi gyüjtés eredményét. Sajnálattal állapitotta meg, hogy az önkéntes adakozással nem érték el azt a céit, amit a bizottság maga elé tüzött. A hősök árvái és özvegyei részére ugyan kevés segélyösszeg gyült össze. Dr. Magyar Károly inditványozza, hogy a jövőben a gyüjtés más alapon történjék. Célravezetőnek tartaná, hogy a vármegyei gazdasági egyesület javasolja a törvényhatóságnak, hogy a magyar földnek minden röge egyenlően osztozzék azok hátramaradottainak gyámolitásában, akik életüket veszitették a magyar föld védelmében. Ez elérhető, ha Veszprém vármegyében 650.000 kat. holdat kitevő termő területet kat. holdankint egy koronával egyszer s mindenkorra megterhelik. A megterheltetést a saját kezelésében levő területek után a tulajdonos, bérelt területek után a bérlő, haszonélvezett vagy javadalmat képező területek után pedig a haszonélvező vagy javadalmas fizesse. Az értekezlet dr. Magyar Károly javaslatát elfogadja. — *Kajdacsy* Endre bejelenti, hogy egyedül az enyingi járás gazdái áldoztak készségesen az özvegyek és árvák segélyalapjára. Ez az eredmény nagyrészben *Körmendy* Béla főszolgabiró érdeme, akinek az értekezlet köszönetet és elismerést szavazott. Ugyancsak köszönetét nyilvánitotta az értekezlet *Szávozd* Richárdnak, a Gazdák Országos Hadsegélyző Bizottsága kiküldöttjének, aki fáradhatatlan munkása az özvegyek és árvák segélyakciójának.

— **Felülfizetés.** A hajmáskéri jótékony estéken felülfizettek: Dr. Milkóné 40, Schvenk Mici 10, Kremó György, Somogyi kapitány 15—15, Németh Ignác, Megyeri Józsefné, Fülöp Lajosné, Rózenberg Gábor, Szommer ezredes, Kalmár Jenő 10—10, Horváth Bözsike, N. N. 8—8, Sipos István, Szabó hadnagy, Drexler Kálmán, Nagy Péter ezredes, Kiss János, N. N. 5—5, Vas Józsefné 4, Zseleznik Mihály 6, Francsek Károly, Baráth D., Surányi Károly 3—3, Mihálkovits J. 2, N. N. 26 koronát.

— **Vizsgálatok.** Az elemi iskolai 6-ik osztályosok vizsgálatait a jövő hónapban megtartják. Az iskolaszékek ezért azonnal jelentsék a tanulók számát. Emez osztályok számára iskolafelügyelőül a királyi tanfelügyelőség hivatali karát rendelte ki a miniszterium és pedig dr. Vértesy Gyula kir. tanfelügyelőt, Göndör Ferenc s.-tanfelügyelőt, Csikda Jánost és Kránitz Józsefet a tanfelügyelőséghez beosztott állami iskolai tanitókat.

— **A petroleum megérkezett.** Veszprémvármegye részére kiutalt 150 q. petroleum megérkezett. Most van fejtés alatt. Mihelyt e munkával elkészülnek, szétosztják Veszprém város, a zirci, veszprémi, enyingi és devecseri járások között. Pápa város és a pápai járás részére közvetlenül küldtek petroleumot Budapestről.

— **Az urkuti mangánérc-telep.** Zichy Béla gróf urkuti birtokán szénkutatás közben érdekes felfedezésre jutottak. Azon a vidéken a föld méhe sok mangánércet rejteget, melyet a vasérccel szoktak keverni. Igy kapják a legfinomabb vasat. A talatból mintát vettek s vegyészekkel megvizsgáltatták, akik ugy találták, hogy minőség tekintetében az urkuti mangánérc egyenlő a kaukazusival. Lejöttek aztán a geologusok is, akik megállapitották, hogy oly mennyiségben van ez ércz a vidéken, hogy az osztrák és magyar monarchia ez idő szerint szükségletét fedezni tudja. A felfedezés jelentőségét mindenki belátja. A kitermelésre vonatkozólag egyenlőre a hadügyminiszterium gondoskodik az előmunkálatok megtételéről.

— **Emelik a gyermekmenhelyi tartásdijat.** Az áll. gyermekmenhelyben elhelyezett, elhagyottá nyilvánitott gyermekek tartásdiját felemelik. Az 1—2 éves gyermekek tartásdija lesz 14 kor., a 2—7 év között levőké 10 korona. Indokolt esetekben a tartásdij másfélszeresét is megállapitják.

— **A rekvirált takarmány.** Különösen a kisgazdák körében többen nem akarják átadni a náluk rekvirált takarmánynemüeket, hanem a feloldás iránt fellebbezést nyujtanak be a közigazgatási hatóságokhoz. Ezen az uton is felhivjuk az érdeklődők figyelmét, hogy e fellebezések hiábavalók, mert annak nem adnak helyt. És ha valaki vonakodnék a lefoglalásnak érvényt szerezni, kihágást követ el, melyet büntetnek.

— **Városi cipőtalpaló.** Kedden megnyilik a városi cipőtalpaló. Vezetőjét, Bankó Gábor cipészt, a katonai parancsnokság engedte át. Egyelőre két munkás dolgozik, májustól kezdve több. A mühely talpbőrt nem kap. Ezt a város osztja szét s a talpalóban csak a munkát végzik. Aki talpat és sarokfoltot visz, az 3 koronát fizet talpalásért, 2 koronát a sarkozásért. A város arra törekszik, hogy a mühely bőrhulladékot s valamelyes felsőbőrt is kapjon. Nagyobb javitást csak igy végezhet. A cipőtulajdonos jegyet kap a müelyben. A jegyre följegyzik a javitómunkát, az árt s az elkészités idejét. A javitás diját *Hollósi* János v. aljegyző szedi be s a jegyen nyugtatja. A javitott cipőt azután a jegy ellenében szolgáltatják kézhez. Kivánatos azonban, hogy a mühely annyira fejlődjék, hogy uj cipőt is készithessen. Vagy legalább boritást, ami az előbbit pótolná. Ehez azonban felsőbőr szükséges, amelyet a bőrközpont közvetlenül is utalhatna a városhoz. A rettenetes cipőuzsorát csak igy lehetne megszüntetni.

— **Burgonya.** A város kiosztott 80 q burgonyát hadisegélyesek között. Még ennyi vár kiosztásra. Van a városnak néhány mázsa burgonyája elrakásra is. Akik rakni szándékoznak s egyébként burgonyával sem termelés, sem vásárlás révén nem rendelkeznek s ezt igazolják, a készletből kaphatnak.

— **Sajt, cukor.** A kereskedők hollandi sajtot kaptak a várostól. Megszabott áron adhatják. — Még ebben a hónapban cukrot osztanak ki 50 és 75 dkgos fejkvótával.

— **Szappan.** A rendőrség felsőbb utasitásra lefoglalta a Veszprémben készitett 1200 kg. szappant. Ebben van a város kiutalt kontingense is. A hatóság intézkedett, hogy ezt feloldják s hogy mielőbb kiosztHassák. A városi vezetőség a piszkitóbb foglalkozást végzők részére több szappant utaltat ki, mint amennyit eddig kaptak.

— **Összeirják a háztartásokat s családtagokat.** A háztartásokat s családtagokat ujra összeirják. Minden család bejelentő-ivet kap, a melyre név szerint kell felirni a családtagokat s a családhoz tartozókat. Az összeirás valódiságát a rendőrség ellenőrzi.

— **Zöldségtelep.** A Balaton Szövetség somogykiliti zöldségtelepét a földmivelésügyi miniszter állami kezelésbe vette. A termelés bizonytalansága ezzel megszünik s a telep ujra szolgáltatja a fürdők élelmezését.

— **Köles- és takarmányvetőmag a gazdáknak.** A kormány a kiutalt 35 mmázsa kölesvetőmaghoz még 25 mázsát utalt ki. A gazdák a vármegyei gazdasági egyesületnél jelentsék be igényüket. Kilátás van rá, hogy a kormány takarmányvetőmagot is utal ki.

— **A kisipar a katonai munkában.** A hadügyminiszternek az a szándéka, hogy a kisipart jelentékeny részesedéshez juttatja a hadseregnek szükséges lábbeli szállitásánál. A győri kereskedelmi és iparkamara ebben az ügyben a kereskedelmi miniszter megbizásából átiratot intézett a veszprémi ipartestülethez. Az átirat biztatja az iparosokat, hogy az alkalmat igyekezzenek felhasználni s kisebb alkalmi csoportokba egyesülve vegyenek részt a lábbeliszállitásba.

— **Találtatott.** A vasárnapi nőmozgalmi előadáson egy fekete bőrkeztyü találtatott. Tulajdonosa szerkesztőségünkben átveheti.

— **Malomvám igénybevéle ellen.** Egyes közig. hatóságok a vámmalom bevételét önkényesen igénybevették. A közélelmezési miniszter ezt egy körrendelettel eltiltja s a malomvám igénybevételére a Haditerményt jogositotta.

— **A kukoricás kenyér sütésének titka.** A kenyérsütéshez szánt tengeri lisztmennyiséget este erősen forró vizzel leöntjük, miközben összekeverjük. A forró viz mennyisége annyi legyen, hogy az elkeverés után meglehelős hig pépet kapjunk. Ezt a pépet betakarva állni hagyjuk másnap reggelig. Reggel a buzalisztből szokásos módon; a kovász hozzáadásával kemény tésztát készitünk, melyhez a tengeriliszt pépet hozzáadjuk és együttesen jól átgyurjuk. Oly formán, hogy a pép a tésztával lehetőleg egyenletesen legyen elosztva. A további elkészités a szokásos módon történik. A sütésnél csak arra kell ügyelni, hogy a kemence melegsége tul nagy ne legyen.

— **Városi tisztviselők jutalmazása.** Pápa város képviselőlestülete a ténylegesen működő városi tisztviselők részére jutalmat szavazott meg. A jutalom fejenkint 500 kor., csak a polgármester kapott 800 s a dijnokok 300 koronát.

— **A Cél.** Társadalmi, közgazdasági, szépirodalmi és sport folyóirat. Legutóbbi száma változatos tartalommal jelent meg. Előfizetési ára egy évre 12 kor. Egyes szám ára 1 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Üllői-ut 14. II. 4.

— **Julius 31-től aug. 15-ig meghagyott gabona- vagy liszttöbbletet rekvirálják.** *Hirdetmény.* Közhirré teszem, hogy a közélelmezési hivatal vezetésével megbizott m. kir. miniszter ur 73500—1918. sz. rendeletével a házi és gazdasági szükségletek mértéke szempontjából a f. évi ellátási időszak végét Veszprém vármegyére nézve julius hó 31.-ében állapitotta meg. Az Orsz. közélelm. miniszter ezen rendelete alapján a várm. alispánja utasitott, hogy a julius hó 31-től aug. hó 15-ig terjedő időszakra az egyes háztartások-

ban visszahagyott terményeket és őrleményeket rekviráljam le. Az ezen rendelkezések alapján lerekvirálandó mennyiségekről az érdekeltek értesitve lesznek. Felhivom a város közönségét, hogy az ekként lerekvirálandó mennyiségeket és pedig a lisztet a városi lisztraktárba, a gabonát pedig a Közgazd. bank raktárába haladéktalanul szállitsa be. Veszprém, 1918 március 20. Dr. *Horváth* Béla, polgármesterhelyettes.

— **Husvéti cukor.** A zsidók husvétra rituális kezelésben volt cukrot kapnak, fejenkint 35 dekát. Ez nem cukortöbblet. Beleszámitják a rendes havi illetménybe. Ugyan ugy járnak el a husvéti liszttel is.

— **Betörés** Dr. *Németh* Ernő ügyvéd balatonalmádi villájában a mult vasárnap betörők jártak. Feltörték az ajtókat, elpakkoltak minden értékesebb dolgot, barbár módon megrongáltak mindent, amit el nem vihettek. A hatóság nyomoz. Ugy halljuk, hogy hasonló esetek nem egyedül állók a balatonparti villák körül. A balatonkultusz megérdemelné azt az áldozatot, amibe a balatonparti lezárt villák közbiztonságának fokozottabb és gondosabb őrzése kerülne.

— **A városi adóhivatalból.** Az 1917. évre készitett tőkekamatadó kivetési lajstrom 1918. évi április 25-től kezdődő 8 napi közszemlére lesz kitéve. A hivatal a földtulajdonosokat figyelmezteti, hogy a földbirtokuk mivelési ágában 1918. év óta történt változásokat a következmények terhe alatt a városi adóhivatalnál bejelenteni el ne mulasszák.

— **Asszonyok a városi közgyülésen.** Pápán történt. Reformos a szine, a célzata okos és szociális. Vagy ötven asszony gyült össze a városház előtt, hogy a kukoricaliszt miatt panaszkodjanak. A rendőrkapitány-helyettes beküldte őket a közgyülési terembe, hogy az idevágó közélelmezési kérdés vitáját végighallgassák. Végig is hallgatták élénk érdeklődéssel s a megnyilatkozott jóindulat láthatólag jól esett nekik.

IRODALOM.

* **„Az uj egyházi törvénykönyv főbb vonásai és ujitásai"** cim alatt Sipos István dr. pécsi egyházjogtanár egy 260 oldalas „futólagos áttekintést" nyujt a május 19-én életbelépő uj kánoni kodexről. A legjobbkor jelent meg ez a mű. Két hónap mulva életbelép az uj kodex s eleddig nagyon kevés példány jutott el hozzánk; már pedig ahhoz is idő kell, mig az ember a 2414 canonnal valamelyest megismerkedik, az esetleges ujitásokat pedig a kodex alapján bizony csak alaposabb tanulmányozás után tudjuk pontosan megállapitani. Sipos könyve ezen a nehézségen könnyit, megismertet könnyen folyó magyar nyelven a tényleges ujitásokkal és változásokkal anélkül, hogy a felesleges dolgok hosszadalmas előadásával fárasztaná az olvasót. Bőségesen megtaláljuk e műben mindazt, amit ma a kodexről tudnunk kell; aki ennél is többet akar tudni, az valószinüleg még sokáig várhat, még jobb, kimeritőbb és terjedelmesebb kommentárt szerezhet.

De jókor jelent meg ez a könyv azért is, mert értékét és terjedelmét tekintve, ez ma egyedülálló s valóban hézagpótló mű az egész német és magyar kánonjogi irodalomban. Nálunk eleddig egyes folyóiratokban elhelyezett cikkeken kivül csak dr. Nagy János egri theol. tanár „Házasságügyi lelkipásztorkodás" c. műve tárgyalta kimeritően az uj kodex házasságjogi részét. De egységes hű képet az egész kodex anyagáról természetesen ez sem nyujtott. A külföldi irodalomban legkorábban feltünt dr. Haring gráci egyetemi tanárnak 52 oldalas füzete (Gründzüge des kath. Kirchenrechtes, Graz, 1917. 3·50 K), melyet oly célból irt, hogy saját egyházjogi tankönyvét az ujitások hozzáfűzésével az uj kodex szerint kibővitse. Hasonló terjedelmü Schmöger stpölteni theol. tanár munkája (Das neue Kirchenrechtsbuch von 1917 — Salzburg, ára 1·80 K), mely amellett, hogy nagyon is lakonikus, folyton az osztrák viszonyokat tartja szem előtt s igy nálunk nehezen használható. — A kodex erkölcstani és lelkipásztorkodástani ujitásait ügyesen foglalta össze A. Schnitt S. J. oly célból, hogy ezzel Noldin 3 kötetes Theologia Moralis-át az uj kodex intézkedéseivel harmoniába hozza (Supplementum. Oeniponte 1917. Ára 2·70 K.). Egyes folyóiratokban megjelent cikkeket nem számitva, a német irodalomban sincs oly mű, mely az egész kodex anyagát világosan és kimeritően ismerteiné.

A mű egyébként pontról-pontra követi a kodexet, röviden bemutatja annak egész anyagát, ismerteti az ujitásokat s hozzáfűzi a magyar viszonyokhoz való alkalmazást is. Jó tárgymutató egészíti ki a könyvet. A munka ismertetői (Dr. Czapik a Papok Közlönyében, dr. Hanny az Egyházi Közlönyben) kétségkivül elismerik, hogy a szerző sikeresen küzdötte le a nehézségeket. Ilyen gyorsan készült terjedelmesebb munkánál az lenne a csodálatraméltó, ha némuti kifogásolni valót nem találna az ember; itt-ott helyreigazitásra szorul. De nagyon dicséretére válik a műnek, hogy a szigoru kritikus: dr. Hanuy nem talált benne nagyobb hibákat, mint amelyeket az Egyházi Közlönyben szóvá tett.

A szerzőnek az volt a célja, hogy a kodexről előzetes tájékoztatást adjon s imertesse a főbb ujitásokat, „hogy még a kodex kézhezvétele előtt megkezdhesse ki-ki az uj szabályoknak eddigi jogi ismeretkészletébe való szerves beillesztését és készülhessen a rövid idő mulva életbelépő törvénykönyv keresztülvitelére". Ezt a feladatot a szerző helyesen oldotta meg s munkájával tagadhatatlanul nagy szolgálatot tett a lelkészkedő papságnak is és mindazoknak, akiknek az uj törvénykönyvvel meg kell ismerkedniök. *K.*

* **A szenvedés iskolája.** Irta: Keppler Pál Vilmos dr. rottenburgi püspök. Forditotta: Bányász József. — A világháboru évei soha nem látott bőségben ontják a háborus vonatkozásu könyveket s mégis, soha oly kevés valóban értékes és tartalmas munka nem jelent meg a világ könyvpiacán, mint épen ezekben a napokban. A kérészéletü irások ez értéktelen halmazából — mint kincs a kavicsok közül — élesen kiválik Keppler püspöknek, a „Több örömet" cimü gyönyörü munka hirneves irójának legujabb könyve, mely arról szól, mire akar tanitani ágyuk dörgő hangján, vértfakasztó ólombetükkel a háboru s mint kell belőle okulnunk. Szerető szivvel, bölcs elmével alkotott mű, a szenvedést is jóra forditó, a szenvedéseken is felülemelkedő keresztény életfelfogásnak valóságos kincses háza. Áldásos hatással lesz e könyv mindazokra, akiket a háboru csapásai bármikép is érintettek s akik a szenvedésből tisztultabb világnézetre akarnak feljutni. A Szenvedés iskoláját a Szt. István-Társulat adta ki, ára 4 K.

* **Toronyzene.** (Költemények.) Irta: Harsányi Lajos. — Harsányi Lajos most megjelent legujabb költeményei nemcsak irójának, hanem az ujabb magyar versirodalomnak is java terméséből valók. Egészség, nemesség és őszinteség, ezzel a három szóval jellemezhető Harsányinak költészete s e ritka erényeivel messze kimagaslik az egyre jobban elhatalmasodó dekadens, affektált, vérszegény költői irányzatok tömkelegéből. Nagy magyar költőink erős nemzeti, tisztult felfogása él és lüktet Harsányi erőteljes és finom lirájában, amely ugy hat reánk e kötet verseiben, mint a tavasz pompájában felhangzó üde madárdal. A költészet kedvelői sok gyönyörüséget fognak találni Harsányi ez uj verses könyvében, amely a Szent István-Társulat kiadásában jelent meg. Ára 6 K.

* **Hogyan szerzett házat és földet Haladi Árva János?** Irta: Özv. Báthory Nándorné. A legsikerültebb és leghasznosabb könyvek egyike mindazok közt, amelyeket a nép számára irtak. Báthoryné jólismert élénk előadásmódján, zamatos magyarsággal, vonzó elbeszélés keretében, élő példák bemutatásával bizonyitja, hogy józan munkásélettel a szegény zsellérpárból is a falu legmódosabb és legbecsültebb családja válhatik. Báthoryné könyve méltó arra, hogy a nép körében minél inkább elterjedjen. A Szent István-Társulat kiadásában megjelent könyvnek ára 2 korona.

APRÓHIRDETÉSEK.

— Eladó *„Az Osztrák-Magyar Monarchia irásban és képben"* cimü mű 16 diszkötetben. Cim: *Márton Gyula,* Hosszu-utca 33. sz.

— **Elvállalok parkett lerakást, valamint régi parkett tisztitását, beeresztését és javitását. VÖRÖS ISTVÁN, parkettázó. Veszprém, Buhim-utca 2.**

Gyermektelen hadiözvegyet keresek, akit mint **házvezetőnőt** óhajtok alkalmazni. Feltételek: jó főző legyen és értsen a baromfineveléshez. Megkeresések **Kajdacsy Endre** vármegyei Gazdasági Egyesület igazgatójához intézendők.

Hirdetmény.

Veszprém város mérnöki hivatala értékesiteni óhajt 15 drb. **olajos hordót** és 20 drb. **faládát** különböző méretben. Venni szándékozók irásbeli zárt ajánlatukat külön a hordókra, külön a ládákra *április 1. déli 12 órájáig* adják be a mérnöki hivatalba. A hordók és ládák megtekinthetők a villamos mű udvarán.

Veszprém, 1918. március 18.

Bokrossy, v. főmérnök.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Grécz István főszámvivő és Ocsin Jolán leánya Jolán, Gabrielle r. kath. — Preisser András üveg- és porcelánkereskedő és Nagy Hedvig Anna fia Endre r. kath. — László Imre sétatéri gondozó és Borbély Eszter leánya Irén ref. — Gábber János napszámos és Holl Margit leánya halvaszületett. — Weisz Mózes Manó ócskavas kereskedő és Klein Minka Kornélia fia Béla izr. — Bacsó Vilma cseléd leánya Anna ref. — Szabó János máv. mozdonyvezető és Szabó Anna leánya Gabriella Edit r. kath. — Bittsánszky István István vizmű szerelő és Dazsó Anna fia István r. kath. — Dél Károly uradalmi tehenes és Német Mária fia János r. kath. — Néhai Klein Antal szabóiparos és Hideghéti Mária leánya Margit r. kath.

Halálozás.

Hősi halált halt katonák:

1917. máj. 10-én. Nagy József tizedes m. kir. 31 honv. gy. e. 24 éves r. kath. — 1917. jun. 2-én Gurubi János népfelkelő a m. kir. 31 honv. gy. e. 37 éves r. kath.

Lenárt Kálmán 2 hónapos r. kath. — Oravecz József nyug. pénzügyőr 51 éves ref. — Schwarcz Ignácz vendéglős 68 éves izr. — Lits Jánosné szül. Schanotz Antónia mozdonyvezető neje 53 éves r. kath. — Horkai Mária 2 hónapos r. kath. — Lesenyák Sándor magánzó 88 éves r. kath.

Házasság.

Fa Imre r. kath. molnársegéd és Hergovics Gertrud r. kath.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekebb specialitásait. VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22

Foghuzás ● Műfogak ● Fogtömés

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája (Veszprém, Gizella-tér 2.) hirdetései.

1010 □-öl háztelek a Csomay-telepen eladó.

2 villa egy területen (szoba- és konyhafelszereléssel) bérbe kiadó; egyik 1000, a másik 1400 korona.

Szőllőbirtok 6 kat. hold termő, 6 kat. hold szántó, erdő és legelő, házakkal, pincével, 130 h. hordóval, vincellérlakás, présház, istálló stb. *jutányosan eladó.*

Veszprémben, a Villasorban 5 szobás, konyha, előszoba, fürdőszoba s minden mellékhelyiséggel biró uj ház eladó.

20—30 méhcsalád kaptárral kerestetik.

Veszprémi és Veszprémmegyei takarékpénztári részvények vételre kerestetnek.

Könnyű, egy ló után való kétüléses nyitott kocsi megvételre kerestetik.

Jutányosan eladó egy 11-es és egy 22-es számu Ganz-henger, egy pár 38-as francia kő teljes felszereléssel, henger, sziták, felvonók és egy Pohlféle 12 lóerős francia turbina.

1 darab 5 lóerős benzin motor, amerikai gyártmány, fekvő helyhez kötött. Ára 3000 kor.

1 garnitura 3 lóerős benzines cséplő, egyszerü tisztitó szerkezettel — bármely kisgazda maga kezelheti, beoktatva lesz — jutányosan eladó.

Veszünk 1 drb. 5—8 lóerős magánjáró vagy félstabil gőz- vagy más locomobilt.

Eladó 2 aratógép, német gyártmány, marokszedő- és kévekötővel.

1 kukoricaszár tépőgép 800 kor.

1 cséplőszekrény, jó üzemképes, Hoffner és Schrantz-gyártmány, 45" elevátorral.

3—4 szobás családi házak vételre kerestetnek.

Használt, jó karban levő ablakok és ajtók megvételnek.

Irógép és Wertheim szekrény megvételre kerestetik.

Balatonalmádiban és Kenesén villák bérbe és vételre kerestetnek.

Egy jó karban levő **finom hegedü eladó.**

Pianinó megvételre kerestetik.

Schuthleworth-locomobil 8-as, Marschall-cséplő 54" elevátorral, **használt, jó karban eladó.**

2 jó bicikli gummival eladó.

Villatelep legszebb helyen Almádiban eladó.

Mindenféle üres, használt üvegeket (palackot) és hordókat bármily mennyiségben veszünk.

Bakonyjákó község körjegyzőjétől.

577/918.

Árverési hirdetmény.

Alulirott körjegyző, Bakonyjákó község 1. kgy. 1918. számu képviselőtestületi határozata értelmében ezennel közhirré teszem, hogy *Bakonyjákó* község tulajdonát képező 128. népsorszámu házban levő üzlethelyiség a hozzá tartozó épületekkel belsőséggel és kerttel együtt 6 (azaz hat) évre a bakonyjákói körjegyzői irodában *1918 ápr. hó 15-én* délelőtt 10 órakor a legtöbbet igérőnek *nyilvános árverésen bérbe fog adatni.*

Az épület áll 2 nagy üzlethelyiségből, 4 szobából, 2 konyhából, 3 raktárhelyiségből, 2 pincéből, istálló és egyéb szükséges melléképületekből.

Az üzlet kiterjed füszer, vas, épületfa, rövidáru és egyéb üzletágakra és kisméretekbeni italmérési jogra is.

A bérlet kezdete 1918 junius hó 1.

Árverési feltételek a bakonyjákói körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt érdeklődők által betekinthetők.

Bakonyjákó, 1918. március 12.

Tóth Kálmán s. k.,
körjegyző.

Lipótvárosi **Harisnyajavító** gyüjtőhelye **Veszprém, Kádár-utca 10. sz.** alatt van. Bármennyire elhasznált harisnyából uj lesz, ha a szára jó. *3 pár női harisnyából 2 pár, 4 pár zokniból 2 pár lesz* csinosan elkészitve ugy, hogy bármilyen kényes lábra és félcipőbe is használható.

Állást keres, házvezetőnek ajánlkozik plébániára idősebb özvegy asszony, aki a háztartás minden ágában jártas. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Veszprémben, Takarékpénztár-utca 5-ik számu emeletes ház, mely 2 lakásból áll, szabad kézből eladó. Az eladással FABB KÁROLY épitőmester (Kinizsi-utca 4. szám) van megbizva.

Viszketeg és mindennemü **bőrbaj,** ugymint **rüh, sömör, fekély, daganat és sebek** gyógyitására a legbiztosabb és egyuttal a leggyorsabban ható háziszer a

Boróka kenőcs

Nem piszkit, teljesen szagtalan. Kis tégely 3 kor., nagy tégely 5 kor., családi tégely 9 kor. Hozzávaló **Boróka szappan** 5 kor. Készíti: **GERŐ SÁNDOR gyógyszerész Nagykőrös.** Veszprémben kapható:

FÖLDES LAJOS
gyógyszertárában, Kossuth Lajos-utca.

Mauthner-féle magvak
Bakos Kálmánnál Veszprém.

Uj és használt **fegyvereket,** **pisztolyokat** ad és vesz, javitásokat elfogad **Szemerey János** fegyverkereskedő, Veszprém

---

Ha Ön

birtokot, házat, szőlőt, villát vagy bármi ingatlant jutányosan venni vagy jól értékesiteni akar,

Ha Ön

bármiféle mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi árut értékesíteni akar vagy venni óhajt,

Ha Önnek

előnyös kölcsönre van szüksége:

forduljon bizalommal

Pesti és Szemerey

törvényileg bejegyzett kereskedelmi irodájához

Veszprémben

Gizella-tér 2. sz.

Számos előjegyzések.

Telefonszám: 148. Sürgönycim: **PESTI.**

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészitő

VESZPRÉMBEN

Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen uj orgonák épitését a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. ORGONÁK átalakitását és hangolását jutányos árban számitom. Iskolák részére HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben készitek. ZONGORÁK javitását és hangolását ugy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközlök.

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca végén, az Eszterházi-utca 2. számu ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 félszer és 2 udvar. — Az utcafelőli lakás bolthelyiséggé is átalakitható. — Bővebb felvilágositás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

Veszek

árajanlattal:

füstölt szalonnát, és sonkát, mézet, sárgaviaszt, almát s egyéb gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM, (Főtér.)

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó

a „Korona"-szálloda átellenében.

Elfogadok a szakmámba vágó mindenféle munkát, igazitásokat és felvasalásokat. Viselt ruhákat becserélek és azokat kijavitva, szegényebb sorsuaknak eladom.

Valamint tanitok szabászatot és pedig polgári, katonai és papit, mindegyiket külön is, egyezség szerint.

Bakos Kálmán

füszer-, csemege-, bor- és ásványvizkereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők, Likőrök, Cognac, Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök, Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok, Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintézetnek!

Veszprém, Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában. Kiadótulajdonos a Veszprém-Egyházmegyei Könyvnyomda.